

Polski Alarm Smogowy apeluje o utrzymanie dopłat do wymiany pieców i termomodernizacji

W ostatnich dniach pojawiają się niepokojące sygnały o planowanej likwidacji programów finansowych do walki z zanieczyszczeniem powietrza w Polsce. Czy w kraju o największym zanieczyszczeniu powietrza w UE czeka nas likwidacja dopłat do wymiany kotłów na węgiel i ocieplenia budynków? W wielu gminach oznaczałoby to koniec walki ze smogiem.

Zarządzany przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska program KAWKA, pozwalał dotychczas gminom udzielać dotacji na wymianę nisko sprawnych kotłów węglowych o wysokiej emisji pyłów i związków rakotwórczych na urządzenia grzewcze spełniające odpowiednie standardy emisyjne (w tym na nowoczesne kotły węglowe). Program ten jest niezwykle pomocny w walce o czyste powietrze w Polsce. Aż 60% polskich domów jednorodzinnych ogrzewanych jest za pomocą prymitywnych kotłów zwanych „kopciuchami”. To właśnie one stanowią główne źródło pyłów i substancji rakotwórczych zanieczyszczających powietrze w Polsce. Dzięki dotychczasowym dotacjom z programu KAWKA wsparcie uzyskiwali zwykli mieszkańcy, również ci ubożsi, których po prostu nie stać na wymianę kotła czy pieca.

Jeżeli potwierdzą się pogłoski na temat likwidacji tego programu to w ochronie powietrza cofniemy się o dekadę – podkreśla Andrzej Guła, lider Polskiego Alarmu Smogowego. To bardzo niepokojące sygnały. Zanieczyszczenie powietrza to najważniejszy problem środowiskowo-zdrowotny Polski – dodaje. Każdego roku z powodu zanieczyszczenia powietrza w naszym kraju przedwcześnie umiera około 45 000 osób. Likwidacja dopłat byłaby skazaniem wielu milionów Polaków na oddychanie powietrzem o zanieczyszczeniu wielokrotnie przekraczającym dopuszczalne normy.

W pierwszych dwóch edycjach programu KAWKA gminy złożyły wnioski opiewające na wartość 125 milionów złotych w każdym z naborów. W ostatniej edycji gminy złożyły wnioski na kwotę 189 milionów złotych, co świadczy o rosnącej popularności tego programu wśród gmin i mieszkańców. Bez programu KAWKA gminy nie będą w stanie realizować programów ochrony powietrza – nie będą w stanie zachęcić mieszkańców do wymiany kotłów i pieców.

NFOŚiGW uruchomił także program RYŚ, pomagający mieszkańcom w docieplaniu domów i zmniejszeniu strat ciepła. W samej tylko Małopolsce do programu w ramach wstępnego naboru zgłosiło się ponad 1200 właścicieli domów. Płynął sygnały, że również ten program jest zagrożony likwidacją. Skasowanie programów KAWKA i RYŚ oznaczać będzie istotne spowolnienie działań na rzecz czystego powietrza, a poprawa jakości powietrza w Polsce będzie trudna do osiągnięcia.

W dniu dzisiejszym Polski Alarm Smogowy zaapelował do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz sprawującego nad nim kontrolę Ministerstwa Środowiska o kontynuację i rozszerzenie programów finansujących poprawę jakości powietrza w Polsce, tj. programu KAWKA oraz RYŚ (tekst apelu w załączniku). Ważne jest żeby programy te, szczególnie KAWKA, zachowały swój dotacyjny charakter. Zastąpienie dotacji na wymianę kotłów nisko oprocentowanym kredytem spowoduje, że wsparcie to nie będzie wykorzystywane, szczególnie przez ludzi uboższych, którzy nadal będą ogrzewać się urządzeniami emitującymi znaczne ilości zanieczyszczeń do powietrza.

Programy te nie tylko przyczynią się do poprawy jakości powietrza oraz ochrony zdrowia publicznego, ale stanowiąc będą również bodziec do rozwoju krajowych technologii i rodzimego przemysłu.